A szárnyra kelt bagolytojás

Az öreg bükkfa oldalán, ahová sem a nap nem süt le, sem a szél nem fúj be, ott feketéllett az a hosszúkás forma hasadék, amelyben a Zúgóerdő legöregebb bagolycsaládja lakott. Zord apó és Mord anyó igencsak öreg bagoly pár volt, akik életükben számtalan bagolycsemetét felneveltek már a Zúgóerdő számára, de ebben az évben mindössze egyetlen barna-tarka tojás árválkodott a bagolyodú mélyén. Mord anyó csak ült a tojáson, és elmélkedett fiókája sorsáról, Zord apó pedig lankadatlan szorgalommal hordozta a bagolyfészekbe a fülön csípett pockokat, egereket, napszálltától-napkeltéig.

Egyik reggel Mord anyó a következőképpen fogadta Zord apót: – Tudod-e, mi történt az éjjel? A bagolytojásunk szárnyra kelt! – És valóban, Mord anyó puha tolla közé bújva apró fehér-szürke fióka tátogatta gyenge, ám óriási csőrét.

– Gyönyörű gyermek! – nézegette megelégedéssel Mord anyó.

– Hm, mondhatom, csúf kis jószág! – állapította meg Zord apó. – Egészen olyan, mint öregapám volt, Zuárd. No, persze, afféle bagolytojás! Legyen hát ő is Zuárd! – és atyai áldásával együtt nevet is adott csemetéjének.

Zuárd pedig fejlődött, ami a baglyoknál a mérhetetlen falánkságot jelenti. De fejlődött egyebekben is! Még a szárnyai meg sem erősödtek annyira, hogy maga induljon vadászni, de gondolatban máris keresztül-kasul repülte a Zúgóerdőt. Éjszakánként a fészek szélére ült, és vékonyka hangon kuvikolt, de bizony még a saját hangjától is félt. Félt azonkívül a rókától, a héjától, a menyéttől, pedig ezek nem is éltek a Zúgóerdőben, csak Zuárd gyermeki fantáziája népesítette be velük a környéket. Egyszerre látott rémeket, és látta magát, mint félelmetes vadászt, aki a nyulat, sőt a vadmacskát is megfogja. Nagy volt a fantáziája, és nagy a félelme is. De mindennél nagyobb a kíváncsisága.

Telihold volt azon az éjszakán, a kutyák vonítottak a távoli faluban, az erdő nyugtalanabb volt, mint egyébkor. Az öreg kőfejtő körül csapongtak a denevérek. Zuárd tolla reszketett a félelemtől, és szárnya viszketett a kalandvágytól. Zord apó vadászni indult, Mord anyó pedig elszunyókált egy pillanatra. Zuárd lelibbent a bükkfaágról.

Bokrok közé, magas fűbe pottyant. Megrázta tollait, ahogy szüleitől látta, és körülnézett. Fent a hold kerek tányérja világított. De lejjebb, egészen a közelében valami más is fénylett. Nem is egy, hanem kettő! Biztosan róka, és engem néz! – gondolta Zuárd. De a két szem megmozdult, fölfelé, aztán lefelé mozgott. Aztán az egyik szem ismét felfelé, a másik meg messze, oldalra. Zuárd félelmében még kuvikolni is elfelejtett. Aztán kigyulladt egy harmadik szem, meg egy negyedik. A kis bagoly jól látott ugyan éjjel, mint a baglyok általában, de most a libegő fényfoltokon kívül semmit sem volt képes felfedezni. Fény pedig volt elég, most már vagy tíz is, az egész tisztáson lebegtek, röpködtek, párosával, csoportosan és magányosan. Zuárd végül összeszedte a bátorságát, és közéjük kuvikolt.

A fények abban a pillanatban eltűntek. Sötét lett a fák alatt, a hold fent fehér burát borított az erdő fölé, de lent – hajjaj –, ki tudja, mit rejtegetett az erdő. Zuárd még jobban félt, mint az előbb. Az apró libegő fények lassan ismét megjelentek, és egyikük Zuárd szárnyára ült.

– Ki vagy? – kérdezte egy parányi hangocska, a fény gazdája.

– Zuárd vagyok, a bagoly! – felelte reszketve a fióka.

– Haha, talán egy a csetlő-botló, szárnyra kelt bagolytojások közül? – válaszolt a fénylő hangocska.

– Nos, meglehet! – ismerte be Zuárd. – És te ki vagy, te különös jószág?

– Nem vagyok különös. Szentjánosbogár vagyok! – hangzott a válasz, majd a bogárka megmutatta magát. Kioltotta és újra meggyújtotta a fényét, libegve és körözve táncolt a bagolyfióka előtt, és puhán leereszkedett a vállára.

– Pedig bizony különös vagy! – erősködött Zuárd. – Látom a szemedet, amint világít, de sem a testedet, sem a szárnyadat nem látom!

– Nekem nem a szemem világít, hanem az egész testem! Ekkora vagyok, kicsi és fényes. A szárnyam egészen parányi, csak libegésre való. De ha megijesztenek, kialszik a fényem!

A bagoly kerekre nyitotta a szemét, de akárhogy meresztgette, semmit sem látott a fény mögött. Az apró, libegő lámpás azonban megtetszett neki.

– Szeretnél gyorsabban repülni? Föl, magasra, a lombok közé? Vagy oda, ahol csak a holddal vagy kettesben?

– Jó nekem itt lent! Itt látjuk egymást, szentjánosbogarak. Mert így, együtt bevilágítjuk a tisztást. A hold meg csak világítson ott fent a fa tetején.

– De hiszen a hold nem a fa tetején van – nevetett Zuárd –, hanem sokkal messzebb! Még az öreg kőfejtőn, sőt még a templomtornyon is túl!

A szentjánosbogár a fejét rázta: – Nézzél fel, láthatod, hogy ott kapaszkodik a fák tetején. Csak nagy lassan mászik ágról-ágra.

Zuárd halkan kuvikolt, vagy inkább kuncogott: – Ne, ne ijedj meg tőlem. Ez nálam azt jelenti, hogy nagyon szeretném, ha visszaülnél a vállamra, és egy kicsit körberepülnénk az erdőt. Nem repülök gyorsan, én csak – magad mondtad – afféle szárnyra kelt bagolytojás vagyok! És az sem baj, ha a többi különös is idelibeg veled együtt.

A szentjánosbogarak összedugták a fejüket. Tanácskozás közben eloltották lámpáikat, hogy jobban tudjanak gondolkozni. Aztán egyre többen gyújtották ki ismét, és óvatosan a bagolyfióka felé libegtek. Rátelepedtek a szárnyára, a lába tollára, a bátrabbja pedig a bagoly füle hegyes pamacsában helyezkedett el.

Zuárd elrúgta magát a bokor vastagabb ágáról, és sebesen verdesni kezdett a szárnyával. Nem volt ez nesztelen bagolysuhanás, amitől úgy retteg a Zúgóerdő népe, inkább afféle evickélés az ágak között. Szemével mereven nézett maga elé, hogy kikerülje az útjában álló fákat. Szárnyán és vállán csillogott a számtalan szentjánosbogár, fényt árasztva a bagoly körül, amely mint egy földre tévedt csillag szállt ide-oda, a sűrűségen és a tisztásokon át, a fák között és a bokrok fölött. Lassan és bizonytalanul szállt, ahogy baglyok csak fiókakorukban szoktak repülni, de magasan és sebesen, ahogy szentjánosbogarak soha. A bagoly a fényességet élvezte, a bogarak a sebességet.

Zuárd örömében nagyot kuvikolt, bele a tátongó, sötét erdőbe. A szentjánosbogarak megijedtek a bagoly hangjától, kioltották apró lámpácskáikat, és leugráltak a bagolyról. A hirtelen támadt sötétben Zuárd fejjel nekirepült egy termetes fatörzsnek, és alaposan megütötte magát. Zúgó fejjel ült a Zúgóerdő öreg lombja alatt. Aztán megrázta a tollait, kimeresztette két bagolyszemét, és botorkálva elindult hazafelé. Gyalog, a földön. Sajgó szárnyaival óvatosan megtapogatta a csőrét, amelyet alaposan beütött a fatörzsbe. Amikor az öreg bükkfa alá érkezett, Zuárd nagyot sóhajtott, és elrúgta magát a földtől, Nagy nehezen, ágról-ágra evickélve végül mégis felrepült a bagolyodú széléig, és Mord anyó meleg tollai közé vetette magát. Az anyó félálomban magához húzta, és szárnyával betakarta fiókáját.

Reggel Zuárd sajgó tagjait nyújtogatta, hunyorgott, és lassanként szedegette össze az éjszakai kaland emlékeit. Apró, fekete bogarak libegtek a fa körül. Puhák és gyámoltalanok. Zuárd rájuk sem hederített. A szentjánosbogarakra gondolt!

A világjáró elefántok

– Trüő, tuff, tuff, tromboló...! – messze hallatszott az elefántok harsonázása. A csorda ott legelészett az afrikai pusztán, fákat döntött ki, felverte a port maga körül, és belefeküdt a pocsolyába. De volt két elefánt, aki nem döntött fákat, port sem vert fel, és a pocsolyát messze elkerülte. Nem is a pusztán legelésztek, hanem a hegyek felé indultak. Csendben mentek, nem kiáltozták közben, hogy trüő, tuff, tuff, tromboló..., ezért aztán nem is vette észre senki, hogy eltávolodtak a csapattól.

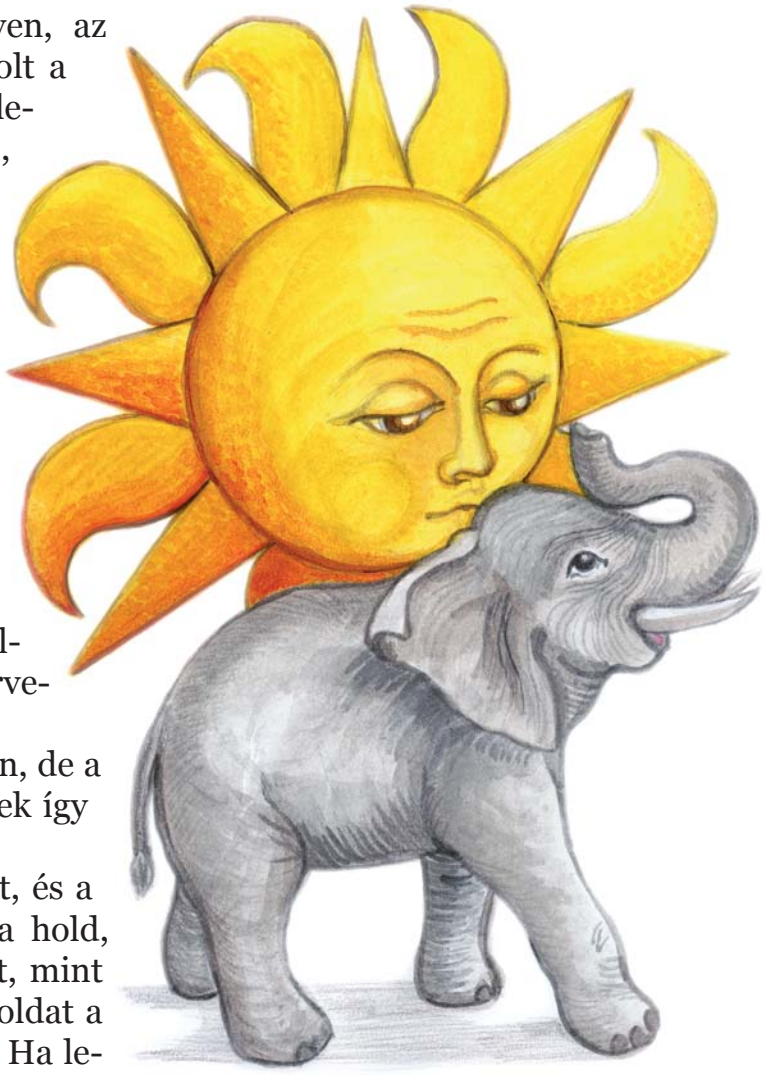

Amint bandukoltak fölfelé a hegyen, az egyikük hátára ráült a nap. Nehéz volt a nap és forró, kegyetlenül perzselte az elefánt hátát. Az elefánt le akarta dobni, de a másik figyelmeztette: – Ha ledobod a napot, hideg lesz és sötét. Nem fog a csorda legelőt találni. Cipeld még egy kicsit, nincs már messze a hegytető!

A hegytető valóban nem volt messze. Ott a nap leszállt az elefánt hátáról, megköszönte a segítséget, és felemelkedett az égre. Az elefántok ballagtak tovább. Lassan beesteledett, csak a csillagok világítottak. Amint egy fa alá értek, ott találták a holdat. Ült a fa alatt, és nyöszörgött keservesen.

– Jaj, már fenn kéne lennem az égen, de a sarlóm elvágta a lábamat, hogy menjek így tovább?

– Na, gyere! – szólt a másik elefánt, és a nyakába vette a holdat. Hideg volt a hold, mint a jég, és vágta az elefánt nyakát, mint a sarló. Az elefánt le akarta vetni a holdat a nyakából, de a társa figyelmeztette: – Ha ledobod a holdat, olyan sötétség támad, hogy a csorda nem talál el a forráshoz. Cipeld még egy kicsit, már közel az éjfél!

Éjfélkor a hold felbillent az elefánt nyakáról az égre. Köszönetképpen visszamosolygott rájuk, és lehajított két csillagot. Az elefántok nézték a csillagokat, még sohasem láttak ilyen szép, fényes holmit. Az egyik elefánt fel is kiáltott örömében: – Trüő, tuff, tuff, tromboló!

A csillagok remegni kezdtek.

– Látod, megijesztetted őket! – szólt a másik szemrehányóan. Ormányával megfogta a két csillagot, amelyek még mindig hunyorogtak félelmükben, és visszarakta az égre, ahol egy fekete lyuk tátongott.

– Egyébként nappal úgysem világítanak – mondta a társa.

Az elefántok ballagtak tovább. Reggelre folyóhoz értek. Már egy napja úton voltak, megszomjaztak. A folyó partján álltak, és ormányukon át felszívták a folyó vizét.

A víziló, a krokodil, a vízi bivaly, sőt még a rózsaszínű flamingók is – víz nélkül maradtak. Csak álltak a sárban, és bámulták az elefántokat.

Az elefántok egymásra néztek, nem szóltak egy szót sem, és ormányukon át visszaeresztették a folyóba a vizet. A víziló és a krokodil eltűnt benne, a vízi bivalynak csak a szarva látszott ki, a flamingó ismét nyújtogatni kezdte rózsaszínű nyakát.

Az elefántok ballagtak tovább. Eljutottak egészen a tengerig.

– Itt végre nyugodtan ihatunk! – mondták egymásnak, és boldogan szívni kezdték a vizet az ormányukon keresztül. De az első korty után legörbült a szájuk: – Mintha sót nyelnék, folyékony sót! – szólt az egyik.

Nem ittak a tengerből, de belefeküdtek és hűsöltek. A fülükkel legyezték magukat.

– Van vajon ezen a nagy vízen túl is valami? – kérdezte az egyik elefánt. Elindultak, előbb gyalogoltak, aztán úsztak a hűs tengerben. De a nap itt is megtalálta őket, a fejükre telepedett, és perzselte a homlokukat. És a hold is megtalálta őket, a nyakukra ült, és hidegével dermesztette a nyakukat. A csillag, amelyet köszönetképpen most is ledobott nekik, elmerült a habokban.

– Itt a tengerben mindig megtalálnak! Nincs hová bújni előlük! – szólt az egyik elefánt.

– Csak jobb az erdő! – szólt a másik elefánt. – Forduljunk vissza! – Visszafordultak, hamarosan partot értek. Megszárítkoztak, és az árnyékba húzódtak. A nap nem vette észre őket, maga kapaszkodott fel az égre. Alkonyatkor mentek egy keveset, éjszakára ismét a sűrűben telepedtek le. A hold sem látta meg őket, maga siklott fel az égre. Csillagot nem kaptak, ezt egy kicsit sajnálták.

Aztán néhány nap múlva hazaértek. Az erdő széléről nézték a csordát, mint régen. A csorda ott legelészett a pusztán, fákat döntött ki, felverte a port maga körül, és belefeküdt a pocsolyába. A két elefánt megindult a csorda felé.

Mikor észrevették őket az elefántok, egyik-másik elbődült: – Trüő, tuff, tuff, tromboló!

A szőrkutya

A kislány már évek óta szeretett volna kutyát. Hogy legyen kivel játszani, legyen kivel sétálni menni. Vagy, hogy legyen kinek parancsolni. Szóval egy kutya nagyon hiányzott a házból.

A kislány szülei azonban nem így gondolták: – A kutya hangos, rendetlenséget csinál, elvonja a figyelmet a tanulástól. Sok a gond vele, és hová tesszük, ha nyaralni megyünk. Városi lakásba nem való kutya, ott rosszul érezné magát. – A kislány tudomásul vette, hogy nem lesz kutyája, de a szíve mélyén nagyon sajnálta a dolgot.

Sokáig törte a fejét, hogyan tehetne szert olyan kutyára, amelynek a létezésébe a szülei mégis beleegyeznének. Aztán egy délután munkához látott.

Volt a gyerekszoba falán egy hosszú fonalköteg, amelyet vékony-vastag, hosszabb-rövidebb tarka fonalak alkottak. A nyakán egy vastagabb szállal keresztülkötötték, a köteg alsó vége szabadon lengedezett, ki lehetett húzni belőle egy-egy fonalat kötözéshez, játékhoz, hajszalagnak.

A kislány szerette ezt a hajdani szobadíszt, és éppen, mert szerette, elhatározta, hogy ebből készíti el a kutyát. Az ő saját kutyáját. A fekete fonalköteget több helyen is keresztülkötötte, ez lett a kutya teste. Fehér és szürke szálakból két kisebb fonatot készített, ezeket a fekete fonalcsomón ügyesen átvezette, alul két-két ágra kötötte, így máris négy lába lett a gömböc-borzas jószágnak. Most már csak a két végén kellett igazítani rajta: elöl kialakította a kutya két keskeny fülét és szélesebb orrát, hátul pedig szabadon libegni hagyta a szálakra bontott farkát. Némi piros ragasztópapír kellett már csak a kutya nyelvének elkészítéséhez, és édesanyja varródobozából két apró fekete gomb a szeméhez. Készen is lett a kutya, vacsorakor már büszkén ültette a kislány a széke karfájára. Egyik lába rövidebb volt a többinél, a másik vastagabb, a szeme is közelebb volt az orra hegyéhez, de ki törődik ilyen apróságokkal. A farkát meg, mintha ellenszél borzolta volna állandóan. A kislány azonban nagyon elégedetten nézte az új formát öltött hajdani szobadíszt.

– És hogy hívják ezt a csinos szőrkutyát? – kérdezte édesanyja, aki nemcsak kislánya ügyességének örült, hanem annak is, hogy a gyereknek mégis lett kutyája.

– Grabanc! – vágta rá a kislány, és magához szorította a füles-farkas gombolyagot.

Attól kezdve Grabancot úgy tartották, mint egy valódi kutyát. Reggelenként elbúcsúzott tőle iskolába menet, délután neki mesélte el apró titkait, magával vitte, ha sétálni mentek. Amikor egy-egy szál kihúzódott belőle, a kislány gondosan új fonalat fűzött a helyébe.

Történt pedig egy este, hogy a kislány édesapja később jött haza. Kezében kerek csomagot tartott, és mosolyogva a kislány elé tette a szőnyegre. A csomag megmozdult, és apró, fekete kutyakölyök gurult elő belőle. Füle hegyes, szeme fényes, hangja vékony.

– Grabanc, kis kutyám! – kiáltotta a kislány a már ismert nevet, és magához ölelte az új jövevényt. A szülők mégis úgy döntöttek, hadd kapjon igazi kutyát a kislány. – Már mégse egy szőrcsomóval játsszon a gyerek! – mondta édesapja.

Attól kezdve a játék zajába valódi ugatás keveredett, ugyancsak eleven főszereplővel. A szőrkutya pedig ott álldogált a szék karfáján. Álldogált, gubbasztott, a szék mögé esett, napokig nem is vették észre. Egy este édesanya, inkább csak mellékesen, ezt mondta a kislánynak:

– Feltettem a szekrény tetejére a szőrkutyádat!

– Grabancot? Az igazit? – kérdezte ijedten a kislány.

– Az igazit? De hiszen az igazi itt ugrándozik!

A kislány hallgatott. Szégyellte magát, és sajnálta a fonalkutyát, amelyet olyan szeretettel készített, aztán olyan hamar elfelejtett. Levette a szekrény tetejéről, az ágya végébe ültette, de aztán újra csak elfeledkezett róla. Grabancot vitte sétálni.

Néhány nap múlva, egy délután, a kislány apró morgásokat hallott a gyerekszoba felől. Amint belépett, Grabancot pillantotta meg, szájában a szőrkutyával. Örömmel rázogatta puha, fekete zsákmányát.

– Grabanc, teszed le Grabancot! – kiáltott rá a kutyára, és nevetni kezdett. De a kutya csak játszott tovább, dobálta, húzta-vonta, felhajította meg elkapta a szőrfigurát. A kislány próbálta elvenni tőle, de a kutya nem engedte, újra meg újra a szájába kapta.

Attól kezdve így ment minden délután. Amíg a kislány tanult, olvasott vagy a barátnőivel játszott, Grabanc a szőrkutyát idomította. Apró fogaival alaposan meg is tépázta, úgy, hogy édesanyának kétszer is meg kellett erősíteni rajta a kötéseket. A farkát meg szálanként kitépkedte. Egyébként azonban nagyon vigyázott rá. Becipelte a szoba sarkába, ahol az alvószőnyege volt, magával hurcolta szerte a lakásban, sőt, még sétálni sem indult el nélküle.

A kislány örült, hogy a szőrkutya újra előkerült. Az ölébe vette, dédelgetni kezdte, mint régen. De Grabanc ugrott, morgott, és máris az ő szájában himbálózott a fekete figura. Nem is engedte el estig.

– Grabanc mindig a szőrkutyával játszik! – panaszkodott vacsoránál a kislány.

– Ugyan, hagyd! – nevetett az édesanyja. – Hadd legyen az övé, neked van már igazi kutyád!

– Jó, legyen hát a kutya kutyája! – a kislány jót nevetett az elnevezésen, és megnyugodott.

Pár nap múlva, egy délután sétálni mentek. Hárman. Elöl a kislány, mögötte lépegetett Grabanc, szájában a szőrkutya. Egy néni mosolyogva nézte őket.

– Hogy hívják a kutyádat, kislány? – kérdezte.

– Grabanc!

– És az a kis játékkutya a szájában?

– Az a kutya kutyája.

– És azt hogy hívják?

– Grabanc! – és sétáltak tovább.

A néni semmit sem értett az egészből.